

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retshjælp](#) > Italy

Retshjælp

 Italien

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvilke omkostninger er der forbundet med retssager, og hvem skal normalt afholde dem?

(Retsgrundlag) — De forskellige retsafgifter og retslige procedurer, der er gældende på området, samt retshjælp reguleres af det fulde regelsæt i præsidentielt dekret nr. 115 af 30.5.2002 (Italiens statstidende nr. 139/2002), senest ændret ved lovdekret nr. 24 af 7.3.2019 (Italiens statstidende nr. 72 af 26.3.2019) — som har udvidet den pågældende ordning til også at omfatte personer, som er eftersøgt i forbindelse med en europæisk arrestordre — om den konsoliderede lovgivning om retsafgifter (artikel 74-145, navnlig de fælles bestemmelser i artikel 74-89 og de særlige bestemmelser om retshjælp i civile, administrative, regnskabs- og skattemæssige sager i artikel 119-145).

Lov nr. 794 af 13. juni 1942 med senere ændringer finder anvendelse på advokatsalærer i civil-, handels-, forvaltnings- og skattesager. Salærerne for hver enkelt juridisk ydelse beregnes på grundlag af den tabel, der er godkendt ved ministerielt dekret nr. 585 af 1994.

(Sagsomkostninger) — Ordet "omkostning" fortolkes bredt, hvorfor omkostninger forbundet med en retslig procedure på det civil- og handelsretlige område omfatter både sagsomkostningerne og omkostninger og honorarer til forsvaret. Sagsomkostningerne består af et fælles bidrag til registrering af sagen og andre gebyrer, der eventuelt opkræves (f.eks. for sagkyndig bistand eller genparter).

Det fælles bidrag, som er fastsat i konsolideret dekret nr. 115 af 2002, opkræves for hver instans, herunder i forbindelse med konkursbehandling og foreløbige forholdsregler, med forbehold for de undtagelser, der er fastsat i loven.

Det fælles bidrag opkræves således ikke i navnlig familieretlige sager og sager om civilstand for personer, som er omfattet af bog IV i den civile retsplejelov (f.eks. separation, bestemmelser om mindreårige, formueforhold mellem ægtefæller, anerkendelse af flygtningestatus), i forbindelse med retsbevarende foranstaltninger (f.eks. beslaglæggelse til sikring af krav), i sager om fast ejendom og i fuldbyrdelsesprocedurer vedrørende overgivelse og levering, i sager om børnebidrag og under alle omstændigheder i sager, der omhandler børn (f.eks. om forældremyndighed) og i forskrifter om kompetence og retskreds.

Begrundelsen for fritagelsen skal fremgå af en erklæring, som parterne har fremsat i stævningen.

Det fælles bidrag opkræves ikke for anlæggelse af et civilt erstatningssøgsmål i forbindelse med en straffesag, hvis der kun søges en principiel domfældelse af gerningsmanden. Såfremt der nedlægges påstand om skadeserstatning, også foreløbigt, skal der betales et bidrag, såfremt kravet tages til følge. Bidraget afhænger af sagens art og værdi. Det kan variere fra mindst 62 EUR til højst 930 EUR.

(Betalingsforpligtelse) — Hver part skal dække udgifterne til de procesdokumenter, som parten indgiver eller anmoder om, og forudbetale beløbet for de for sagen nødvendige skridt, når loven eller dommeren foreskriver det (f.eks. honorarer til sagkyndige). Hvis parten er berettiget til retshjælp, afholdes disse omkostninger af staten. For så vidt angår det fælles bidrag skal det betales af den part, der har anlagt sagen, eller som har

indgivet stævningen, eller som i forbindelse med tvangsfuldbyrdelse indgiver en begæring om indkaldelse eller salg.

Sagens værdi er den, som parten har angivet i sine påstande i stævningen. Den part, der ændrer kravet, eller fremsætter et modkrav eller et selvstændigt indgreb, som medfører en stigning i sagens værdi, skal betale en tillægsafgift.

(Kriterium for fastsættelse af sagsomkostninger) — I henhold til det almindelige princip i artikel 91 i den civile retsplejelov pålægger retten i den endelige dom den tabende part at betale den vindende parts sagsomkostninger.

Fastsættelsen af sagsomkostningerne henhører under rettens skøn, som også kan fastsætte en delvis eller fuldstændig erstatning under hensyntagen til tvistens samlede udfald. Retten skal tage hensyn til, i hvilket omfang kravet som helhed er begrundet. Dommen kan appelleres.

Den tabende part betaler den vindende parts omkostninger og honorar til forsvarsadvokaten samt de af dommeren beregnede beløb, der er afholdt til de sagkyndige, som er udpeget af retten og parterne. Den tabende part skal ligeledes betale de øvrige omkostninger ved udarbejdelsen af procesdokumenterne, som beregnes af justitssekretæren, samt omkostninger ved forkyndelsen af dommen.

2 Hvad er retshjælp helt præcist?

I det italienske retssystem omfatter "*patrocinio a spese dello Stato*" (retshjælp) til forsvaret af mindrebemidlede personer, hvis krav ikke er åbenbart grundløse, og sidestillet hermed statsløse personer og udenlandske statsborgere med lovligt ophold på det nationale område på tidspunktet for de faktiske omstændigheder, der er genstand for den sag, der skal anlægges (artikel 119 i præsidentielt dekret nr. 115/2002), fritagelse for betaling af visse omkostninger (statens omkostninger) og statens betaling af visse andre omkostninger.

Som følge af berettigelsen til retshjælp er nogle omkostninger gratis, mens andre betales af statskassen. Førstnævnte omfatter det fælles bidrag, de faste gebyrer for ex officio-anmeldelser, visse gebyrer (for tinglysning, pant og matrikulering) og gebyrer for genparter.

Det, som staten til gengæld betaler, er:

1. forsvarets omkostninger og honorarer
2. godtgørelser og rejseudgifter for dommere, embedsmænd og fogeder for udførelse af handlinger uden for hjemstedet for den ret, ved hvilken retssagen finder sted
3. godtgørelser og rejseudgifter for vidner, dommerfuldmægtige og parternes sagkyndige samt de udgifter, som de sagkyndige har afholdt i forbindelse med udøvelsen af deres hverv
4. omkostninger ved juridisk offentliggørelse af de foranstaltninger, der er truffet af dommeren
5. omkostninger ved ex officio-anmeldelser
6. rådighedsgodtgørelse.

Staten kan gøre regreskrav gældende, og hvis den ikke opnår tilbagebetaling af de skyldige beløb fra den tabende part, kan den rette henvendelse til modtageren af retshjælpen i følgende tilfælde:

1. når sidstnævnte, fordi den pågældende har fået medhold, eller tvisten er blevet afgjort, har opnået mindst seks gange de afholdte omkostninger, eller
2. når sagen hæves eller afsluttes.

Der findes særlige bestemmelser med det formål at sikre tilbagebetaling i tilfælde af aflysning eller afslutning af sagen på grund af passivitet fra parternes side eller manglende overholdelse af de lovbestemte betingelser.

3 Har jeg ret til retshjælp?

Der ydes retshjælp i civile retssager og i sager om foreløbige forholdsregler (f.eks. separation og forældremyndighed) til forsvaret af mindrebemidlede personer, hvis krav ikke synes åbenbart grundløse.

Statsløse personer og udenlandske statsborgere med lovligt ophold i Italien sidestilles med italienske statsborgere, idet det præciseres, at opholdets lovlighed skal foreligge på datoen for de faktiske

omstændigheder, der er genstand for den sag, der skal anlægges. Desuden kan organer og foreninger, der ikke arbejder med gevinst for øje, og som ikke udøver økonomisk virksomhed, være berettigede til retshjælp. Retshjælp kan således ydes ikke alene til juridiske personer, der beskæftiger sig med velgørenhed eller uddannelse af fattige, og som allerede er anerkendt i henhold til lov nr. 217/90, men også til forbruger- og brugersammenslutninger, der er opført på den liste, som er omhandlet i artikel 5 i lov nr. 281/98.

I henhold til artikel 76 i præsidentielt dekret nr. 115/2002 kan der på grundlag af den seneste selvangivelse ydes retshjælp til enhver, som har en årlig skattepligtig indkomst på højst 11 493,82 EUR (ministerielt dekret af 16. januar 2018, Italiens statstidende nr. 49 af 28. februar 2018).

Indkomstloftet ajourføres hvert andet år ved en bekendtgørelse fra justitsministeriet efter aftale med økonomi- og finansministeriet (artikel 77 i præsidentielt dekret nr. 115/2002) på grundlag af ISTAT's variationer i det seneste toårige forbrugerprisindeks for husholdninger, hvis hovedforsørger er lønmodtager.

Hvis den pågældende person bor sammen med sin ægtefælle, registrerede partner eller andre familiemedlemmer, består indkomsten af summen af den indkomst, som alle familiemedlemmerne, herunder ansøgeren, har haft i samme periode.

Hvis indkomsten for personer, der bor sammen med ansøgeren, skal lægges til ansøgerens indkomst, forhøjes indkomstloftet for straffesagen med 1 032,91 EUR for hvert familiemedlem, der bor sammen med vedkommende.

Det skal bemærkes, at der ved beregningen af det relevante beløb i henhold til artikel 76 skal tages hensyn til den kompenserende ydelse (*assegno divorzile*), som ansøgeren har modtaget, medmindre der er foretaget en engangsbetaling.

Der tages også hensyn til ulovlige indtægter med henblik på adgang til retshjælp, idet det præciseres, at indkomstkontrollen ikke kan foretages automatisk og kræver en undersøgelse af den konkrete sag, hvilket under alle omstændigheder udelukker, at der tages hensyn til ikke-uigenkaldelige afgørelser, da dette undergraver uskyldsformodningen. Det er derfor ulovligt at afslå retshjælp på grundlag af en ikke-endelig domfældelse, hvoraf det kan udledes, at der er tale om ulovlige indtægter (kassationsdomstolen, afdelingen for straffesager, afdeling IV, nr. 18591 af 20.2.2013).

Undtagelser: Der tages kun hensyn til den personlige indkomst i sager, hvor der er tale om individuelle rettigheder, og i sager, hvor ansøgerens interesser er i strid med interesserne for andre familiemedlemmer, der bor sammen med vedkommende.

Adgang til retshjælp omfatter alle kompetenceniveauer og alle faser af sagen, men i civile og administrative sager kan en person, der har modtaget retshjælp, men tabt sagen, i modsætning til straffesager ikke gøre brug af denne retshjælp til at appellere sagen uden at ansøge om og opnå en ny bevilling.

I civile sager betyder bevillingen af retshjælp desuden ikke, at staten påtager sig de omkostninger, som retshjælpsmodtageren pålægges at betale til den anden part, hvis denne har vundet, eftersom honorarer og udgifter kun svarer til det beløb, der tilfalder forsvarsadvokaten for den part, som har modtaget retshjælp, og som staten ved at træde i stedet for denne part forpligter sig til at foregribe i betragtning af modtagerens vanskelige økonomiske situation og den omstændighed, at de tilsvarende krav ikke er åbenbart grundløse (jf. kassationsdomstolen, afdelingen for civile sager, nr. 10053 af 2012).

Særlige tilfælde

I visse tilfælde kan der som en undtagelse fra indkomstloftet i artikel 76, stk. 1, i præsidentielt dekret nr. 115/2002 ydes retshjælp til følgende personer:

1. en person, der er offer for de lovovertrædelser, der er omhandlet i straffelovens artikel 572, 583a, 609a, 609c, 609g og 612a, og for de lovovertrædelser, der er omhandlet i artikel 600, 600a, 600b, 600d, 601, 602, 609d og 609j i straffeloven, hvis de begås mod mindreårige, kan få retshjælp, herunder som en undtagelse fra det indkomstloft, der er fastsat ved lov (artikel 76, stk. 4b)
2. en uledsaget udenlandsk mindreårig, der er involveret i en retssag uanset sin rolle, har ret til at blive underrettet om muligheden for at udpege en advokat efter eget valg, også gennem den udpegede værge

eller den person, der udøver forældremyndigheden, i henhold til artikel 3, stk. 1, i lov nr. 184 af 4. maj 1983 og senere ændringer heraf, og til på grundlag af de gældende regler at modtage retshjælp på alle kompetenceniveauer og i alle faser af sagen (artikel 76, stk. 4c)

3. mindreårige børn eller forsørgelsesberettigede voksne børn, hvis ene forælder myrdes af sin ægtefælle (også selv om de er separeret eller skilt), af sin partner i et registreret partnerskab (også selv om dette er ophørt) eller af sin samlever fra et følelsesmæssigt forhold og et stabilt samliv, kan være berettiget til retshjælp, også som en undtagelse fra det fastsatte indkomstloft, idet denne ret anvendes som en undtagelse fra den pågældende straffesag og på enhver civilsag, der måtte følge af forbrydelsen, herunder tvangsfuldbyrdelse (artikel 76, stk. 4c)
4. ofre for terrorhandlinger og terrordrab eller overlevende herfra (artikel 10, stk. 1, i lov nr. 206/2004).

4 Ydes der retshjælp i alle typer sager?

Som nævnt ovenfor ydes der retshjælp i civile sager og i sager om foreløbige forholdsregler (f.eks. separation og forældremyndighed) til forsvaret af mindrebemidlede personer, hvis krav ikke synes åbenbart grundløse.

Der findes tilfælde af subjektiv udelukkelse fra retshjælp:

- ansøgeren er ved endelig dom blevet dømt for overtrædelser af reglerne om forebyggelse af skattesvig på området for indkomstskat og merværdiafgift
- ansøgeren bistås af flere forsvarsadvokater, undtagen i tilfælde af udpegelse af en advokat til fjerndeltagelse i straffesagen i de tilfælde, hvor lov nr. 11/1998 finder anvendelse.

I visse af følgende sager er der til gengæld formodning om, at ansøgeren er formuende:

- i sager om overdragelse af fordringer og tredjemands øvrige rettigheder (medmindre overdragelsen sker som betaling for fordringer eller af allerede eksisterende årsager)
- i tilfælde af endelig domfældelse for de lovovertrædelser, der er omhandlet i straffelovens artikel 416a og i artikel 291c i den konsoliderede lov, der er omhandlet i præsidentielt dekret nr. 43 af 23. januar 1973, dog alene i tilfælde af skærpente omstændigheder i henhold til artikel 80 og artikel 74, stk. 1, i den konsoliderede lov, der er omhandlet i præsidentielt dekret nr. 309 af 9. oktober 1990, og for lovovertrædelser begået på de i førnævnte artikel 416a fastsatte betingelser eller for at lette arbejdet for de foreninger, der er omhandlet i nævnte artikel, anses indtægterne for at overstige det fastsatte loft. Der accepteres dog bevis for det modsatte (forfatningsdomstolens dom nr. 139 af 2010).

5 Skal man følge en særlig procedure, hvis man ikke selv kan afholde omkostningerne?

Der er ikke fastsat en særlig procedure i hastetilfælde. Det skal dog bemærkes, at i henhold til artikel 126 i den konsoliderede lov kan advokatrådet inden for en frist på ti dage fra indgivelsen eller modtagelsen af ansøgningen, hvis betingelserne herfor er opfyldt, tillade, at den pågældende på forhånd og midlertidigt bevilges retshjælp.

6 Hvor kan jeg få et skema til brug for en ansøgning om retshjælp?

I civile retssager kan en ansøgning om retshjælp, der er udarbejdet i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser herfor, og med det indhold, der er fastsat i artikel 79 og 122 i den konsoliderede lov, alene indgives eller sendes anbefalet til advokatrådet af ansøgeren eller af dennes advokat.

Det præciseres ikke, om det anbefalede brev skal sendes med modtagelsesbevis. Det vurderes derfor, at der ikke er tale om en betingelse for berettigelse til retshjælp, men om ansøgerens valg efter eget skøn.

Ansøgningskemaerne kan fås ved henvendelse til advokatrådets sekretariater.

Ansøgninger om retshjælp på det civilretlige område indgives til det kompetente advokatråds sekretariat alt efter:

- retskredsen for den dommer, for hvem sagen verserer

- retskredsen for den dommer, som har kompetence til at træffe afgørelse om sagens realitet, hvis sagen endnu ikke er indledt
- retskredsen for den ret, som har truffet den anfægtede afgørelse, for så vidt angår kassationsappel, sager anlagt ved øverste domstol i forvaltningsretlige sager (*Consiglio di Stato*) og revisionsretten (*Corte dei conti*).

Den stævning, der er indgivet i henhold til artikel 78 i præsidentielt dekret nr. 115/2002, skal være underskrevet af ansøgeren, idet sagen ellers ikke kan antages til realitetsbehandling. Underskriften bekræftes af forsvarsadvokaten eller i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser, der er fastsat i artikel 38, stk. 3, i præsidentielt dekret nr. 445 af 28. december 2000.

7 Hvilke dokumenter skal indsendes sammen med ansøgningen om retshjælp?

Ansøgningen, der er underskrevet af ansøgeren, skal indgives på et særskilt ark og indeholde følgende (artikel 79 i det præsidentielle dekret):

- ansøgningen om bevilling af retshjælp
- ansøgerens og dennes familiemedlemmers identitet, som registreret i folkeregistret, og skatteregistreringsnummer
- erklæring om indtægter modtaget i året forud for ansøgningen (erklæring på tro og love)
- løfte om at meddele alle relevante indkomståndringer med henblik på bevilling af retshjælp
- hvorvidt sagen verserer
- datoen for næste retsmøde
- den anden parts identitet og bopæl
- de faktiske og retlige omstændigheder, der gør det muligt at vurdere, om de krav, som ansøgeren agter at gøre gældende, er begrundede
- bevismateriale (dokumenter, kontakter, vidner, sagkyndige osv. vedlægges i kopi).

8 Hvor skal jeg indgive min ansøgning om retshjælp?

Som nævnt ovenfor indgives ansøgninger om retshjælp på det civilretlige område til det kompetente advokatråds sekretariat alt efter:

- retskredsen for den dommer, for hvem sagen verserer
- retskredsen for den dommer, som har kompetence til at træffe afgørelse om sagens realitet, hvis sagen endnu ikke er indledt
- retskredsen for den ret, som har truffet den anfægtede afgørelse, for så vidt angår kassationsappel, sager anlagt ved den øverste domstol i forvaltningsretlige sager og revisionsretten.

I tilfælde af en straffesag skal ansøgningen indgives til den dommer, for hvem sagen verserer, idet det præciseres, at hvis sagen verserer for kassationsdomstolen, er det den dommer, som har truffet den anfægtede afgørelse, der har kompetence (artikel 93 og 96 i førnævnte præsidentielle dekret).

Ansøgningen skal indgives af ansøgeren selv eller dennes advokat til den kompetente dommers justitskontor eller sendes til justitskontoret pr. anbefalet brev.

Hvis ansøgeren varetægtsfængsles eller tvangsindlægges, kan ansøgningen modtages enten af fængslets direktør eller af en tjenestemand fra kriminalpolitiet.

Det er ikke længere muligt at indgive en ansøgning under retsmødet.

9 Hvordan finder jeg ud af, om jeg har ret til retshjælp?

En genpart af det dokument, hvorved advokatrådet imødekommer ansøgningen, afslår den eller erklærer den for uantagelig, fremsendes til ansøgeren og dommeren.

Efter indgivelsen af ansøgningen foretager advokatrådet nemlig følgende:

- vurderer om påstandene er begrundede, og fastslår, om betingelserne for antagelse til realitetsbehandling er opfyldt
- træffer en af følgende afgørelser inden ti dage:
  - imødekommer ansøgningen
  - erklærer ansøgningen uantagelig
  - afslår ansøgningen
- fremsender en kopi af afgørelsen til ansøgeren, den kompetente ret og skattemyndigheden med henblik på kontrol af den opgivne indkomst.

Hvis advokatrådet afslår eller erklærer ansøgningen uantagelig, kan den indbringes for den kompetente dommer, som træffer afgørelse ved kendelse. Fristen er vejledende.

Efter at kontrollen er foretaget, afsiger dommeren en begrundet kendelse om, hvorvidt ansøgningen kan antages til realitetsbehandling, imødekommes eller afslås.

Når kendelsen er afsagt, meddeles den af justitskontoret til ansøgeren.

I straffesager derimod skal dommeren træffe afgørelse senest ti dage efter indgivelsen eller modtagelsen af ansøgningen.

10 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har ret til retshjælp?

-

11 Hvem vælger en advokat til mig, hvis jeg har ret til retshjælp?

Enhver, der har fået bevilget retshjælp, kan udpege en advokat fra listen over retshjælpsadvokater, som er opstillet af advokatrådet i retskredsen for den appeldomstol, hvortil hører den dommer, som har kompetence til at træffe afgørelse om sagens realitet, eller den dommer, for hvem sagen verserer. Enhver, der har fået bevilget retshjælp, kan udpege en sagkyndig i de tilfælde, der er fastsat ved lov.

Ved kassationsdomstolen udpeges forsvarsadvokaten fra lister, som er opstillet af advokatrådet i retskredsen for den appeldomstol, hvortil hører den dommer, som har afsagt den anfægtede afgørelse.

Listen over retshjælpsadvokater består af selvstændige advokater, der ansøger om optagelse, og som opfylder de nødvendige krav til at føre et forsvar.

Optagelse på listen afgøres af advokatrådet på følgende betingelser: den pågældende advokats kvalifikationer, mindst seks års erhvervs erfaring og fravær af disciplinære sanktioner.

Optagelsen på listen kan til enhver tid tilbagekaldes, fornyes årligt og offentliggøres ved alle retsvæsenets kontorer i retskredsen.

Advokaten for den part, der har fået bevilget retshjælp, skal anmode om en erklæring om, at sagen er bortfaldet, hvis den slettes af retslisten på grund af parternes passivitet (artikel 309 i den civile retsplejelov). Manglende overholdelse af denne forpligtelse vil medføre disciplinære sanktioner.

12 Dækker retshjælpen alle sagens omkostninger?

Bevillingen af retshjælp indebærer (artikel 107 i præsidentielt dekret) fritagelse for betaling af visse omkostninger, og at staten betaler visse andre omkostninger, som fastsat i artikel 131 i præsidentielt dekret nr. 115/2002. Retshjælpen dækker alle sagsomkostninger, der er fastsat ved lov, herunder parternes udpegelse af en sagkyndig. Udgifter til udenretslig ekspertise dækkes til gengæld ikke.

Advokatsalærer og -omkostninger beregnes af dommeren ved afslutningen af hver fase eller instans i sagsforløbet og under alle omstændigheder, når dommeren ikke længere er involveret i sagen.

Der kan også beregnes omkostninger og honorarer for dommerens assistent og parternes sagkyndige.

Betalingsordren meddeles retshjælpsmodtageren og parterne, herunder anklagemyndigheden, og kan anfægtes af de berørte personer.

Advokaten, dommerens assistent og parternes sagkyndige må ikke søge eller modtage anden godtgørelse eller refusion fra klienten end den, der er fastsat ved lov. Ethvert tilsagn om det modsatte er ugyldigt, og overtrædelse af det pågældende forbud udgør en alvorlig disciplinær forseelse.

Vedrørende civile sager, der er anlagt i forbindelse med en straffesag, henvises til artikel 108 i den konsoliderede lov om sagsomkostninger. Bevillingen af retshjælp har imidlertid praktisk taget de samme virkninger som dem, der er fastsat i de almindelige bestemmelser.

13 Hvem afholder de øvrige omkostninger, hvis jeg kun har ret til begrænset retshjælp?

Bestemmelserne om retshjælp indeholder ikke bestemmelser om delvis retshjælp.

14 Kan der også ydes retshjælp i appelsager?

Retshjælpen dækker alle kompetenceniveauer og alle faser i retssagen samt alle eventuelle afledte og relaterede procedurer (f.eks. fuldbyrdelse).

En tabende part kan dog ikke gøre brug af sin retshjælp til at appellere, medmindre der er tale om et erstatningssøgsmål i en straffesag.

15 Kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, før sagen er afsluttet (eller endog efter, at der er truffet en endelig afgørelse i sagen)?

Hvis de relevante indkomstbetingelser for at være berettiget til retshjælp ændrer sig under sagen, ophæver den kompetente dommer afgørelsen om at bevilge retshjælp.

Den kompetente dommer kan også til enhver tid tilbagekalde retshjælpen, hvis det konstateres, at betingelserne for at modtage den ikke er opfyldt, eller hvis ansøgeren har handlet eller forsvaret sig selv i ond tro eller begået en alvorlig fejl.

Tilbagekaldelsen får virkning fra det tidspunkt, hvor indkomstændringen konstateres, mens den i andre tilfælde har tilbagevirkende kraft. Den indebærer tilbagebetaling af de beløb, som staten skal betale.

Hvis finanskontoret afslører urigtige oplysninger, anmoder det om tilbagekaldelse af retshjælpen og fremsender de indhentede dokumenter til den kompetente offentlige anklager med henblik på eventuel indledning af en straffesag.

Kontrol af, om betingelserne for berettigelse til retshjælp fortsat er opfyldt, kan foretages under proceduren efter anmodning fra de retslige myndigheder eller på finanskontorernes initiativ.

Urigtige oplysninger om den oppebårne indkomst straffes med fængsel fra et til fem år og en bøde på mellem 309,87 og 1 549,37 EUR. Straffen skærpes, hvis de urigtige oplysninger har ført til opnåelse eller opretholdelse af bevillingen af retshjælp.

Dommen indebærer, at retshjælpen tilbagekaldes med tilbagevirkende kraft, og at de beløb, som staten har betalt, tilbageføres hos den dømte (jf. artikel 136 i ovennævnte præsidentielle dekret).

16 Kan jeg anfægte et afslag på retshjælp?

Hvis det kompetente advokatråd afviser ansøgningen om retshjælp eller erklærer den uantagelig, kan ansøgeren genindsende sin ansøgning til den kompetente dommer, som træffer afgørelse ved kendelse.

På det strafferetlige område bestemmer artikel 99 i det præsidentielle dekret derimod, at ansøgeren eller dennes advokat kan anlægge sag inden for en frist på 20 dage fra meddelelsen af det negative udfald af

ansøgningen til retspræsidenten eller præsidenten for den appeldomstol, som den dommer, der afviste ansøgningen, henhører under.

■ Sidste opdatering: 06/12/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.